

Kijk terug: Klimaatchaos

zembla.bnnvara.nl

november 1ste, 2017

Verwoestende orkanen razen de afgelopen maanden met ongekende felheid over Houston, Sint-Maarten, Dominica, Puerto Rico en Ierland. Zorgen over mogelijke gevolgen van het opwarmen van de aarde nemen hierdoor toe. In ZEMBLA INTERNATIONAAL een indrukwekkende documentaire uit de Verenigde Staten. Amerikaanse wetenschappers, hoge oud-bestuurders en militairen waarschuwen voor verregaande consequenties van klimaatverandering. Volgens hen hebben droogte en overstromingen al een rol gespeeld bij het ontstaan van de burgeroorlog in Syrië, de groei van terreurbewegingen zoals IS en Boko Haram, en de vluchtelingen stromen naar het Westen. Dit is nog maar het begin, waarschuwen ze.

President Trump trekt zich terug uit het milieuakkoord van Parijs en heeft twijfel gezaaid over het bestaan van klimaatverandering. Terwijl belangrijke beleidsmakers en adviseurs van de Amerikaanse overheid de afgelopen jaren juist waarschuwen voor de problematische gevolgen van de opwarming van de aarde.

Bedreiging voor veiligheid

Al in 2007 verschijnt het rapport 'National Security and the threat of Climate Change' van een hoge militaire adviescommissie. Klimaatverandering als bedreiging voor de veiligheid wordt daarna zelfs opgenomen in een strategisch rapport van het Amerikaanse ministerie van defensie.

Sherril Goodman, voormalig directeur-generaal Amerikaanse ministerie van Defensie: **"We beseften dat klimaatverandering instabiliteit zou bevorderen doordat mensen te maken krijgen met extreem weer en een stijgende zeespiegel. Overstromingen in het ene gebied en droogte in het andere, brengen instabiliteit."**

Sharon Burke, voormalig topambtenaar ministerie van Defensie in de V.S.: **"We moeten ons voorbereiden op ongekende veranderingen. De risico's van klimaatverandering raken alle facetten van nationale veiligheid en internationale veiligheid."**

Syrië en opkomst van IS

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat een drie jaar durende droogte een rol heeft gespeeld bij de escalatie van het conflict in Syrië. Volgens onderzoekers van Colombia University kan de langdurige droogte niet alleen verklaard worden door natuurlijke klimaatschommelingen. Door de aanhoudende droogte en de voedselschaarste zijn veel boerengezinnen van het platteland naar de steden getrokken. Maar Syrië vangt dan al anderhalf miljoen vluchtelingen op die uit Irak zijn gevlucht. De honger en onvrede die ontstaat door de overbevolking in de Syrische steden lijkt de druppel te zijn voor de sluimerende conflicten tussen bevolkingsgroepen. Ook terreurbeweging IS weet hiervan te profiteren.

Stephen Cheney, Amerikaanse generaal b.d./directeur 'The American Security Project': **"De mensen die naar de Syrische steden kwamen, hadden geen inkomen maar hun gezinnen moesten eten. De Islamitische Staat beloofde ze dat, en dan neem je hun filosofie voor lief. Die mensen wilden overleven."**

Timothy Snyder, hoogleraar geschiedenis, Yale University:

“IS was al aanwezig in de regio en had ook bestaan als er geen droogte in Syrië was geweest. Maar toen de Syrische samenleving geleidelijk uit elkaar viel, zagen alle partijen binnen de regio hun kans schoon om de crisis te benutten en hun agenda uit te voeren.”

60 miljoen vluchtelingen op de been

Aanhoudende droogte heeft ook in Noord-Afrika de maatschappelijke tegenstellingen verscherpt. Tussen moslims en christenen, nomaden en boeren.

Francesco Femia, directeur Center for Climate and Security:

“Als je kijkt naar de modelontwikkeling voor Noord-Afrika stellen we vast dat steeds meer gebieden zullen verdrogen. En dat de regenval nog veel sterker zal afnemen vergeleken met nu.”

Ongekende aantallen mensen uit het Midden-Oosten en Afrika zijn op de vlucht voor droogte, spanningen, en extremisme. Secretaris-Generaal Antonio Guterres van de VN-veiligheidsraad heeft het aantal wereldwijde vluchtelingen op 60 miljoen geschat. Het merendeel van die vluchtelingen wordt opgevangen in de armste landen. Volgens de sprekers speelt het klimaat een rol bij de enorme vluchtelingenstromen.

Christian Parenti, onderzoeksjournalist en auteur ‘Tropic of chaos’:

“Is iemand klimaatvluchteling of economisch vluchteling? Dat weet je niet. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De meeste vluchtelingen vertrekken niet specifiek vanwege de klimaatgevolgen. Het is een combinatie van factoren waardoor ze hun land verlaten.”

Timothy Snyder, hoogleraar geschiedenis, Yale University:

"Hoe langer de klimaatverandering voortduurt, hoe meer we het merken: Hoe meer mensen naar het Noorden zullen trekken."

ZEMBLA INTERNATIONAAL - woensdag 1 november 2017 om 21:15 op NPO2.

Regisseur / samensteller: Jared P. Scott / Kelly Nyks

Nederlandse bewerking: Marieke van Santen

Eindredactie: Manon Blaas